

Sygn. akt III U 17/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 lutego 2022r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	<i>sędzia Danuta Poniatowska</i>
Protokolant:	<i>Karolina Dubnicka</i>

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 15 lutego 2022r. w Suwałkach

sprawy **U. K.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę kapitałową

w związku z odwołaniem U. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 30 listopada 2021 r. znak (...)

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Decyzją z 30.11.2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O., na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r., poz. 291 ze zm.), ustawy z dnia 21.11.2008 r. o emeryturach kapitałowych (t. j. Dz.U. z 2081 r. poz.926) oraz ustawy z dnia 16.11.2016 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2017 r. poz. 38), po rozpatrzeniu wniosku z 17.11.2021 r., odmówił U. K. prawa do przyznania emerytury docelowej.

W uzasadnieniu decyzji wskazano, że wnioskodawczyni nie pobiera okresowej emerytury kapitałowej, w związku ze złożeniem 11.01.2013 r. wniosku o przekazanie środków z OFE za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na dochody budżetu państwa.

Odwołanie od powyższej decyzji złożyła U. K.. W odwołaniu zaprzeczyła, by składając wniosek o emeryturę wyrażała zgodę na przekazanie środków zgromadzonych w OFE na dochody budżetu państwa. Wnosiła o weryfikację ustalonego stanu faktycznego.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. wniósł o jego oddalenie. Wskazał na prawidłowe wyliczenie świadczenia i brak podstaw do jego ponownego obliczania świadczenia w tzw. wysokości docelowej.

Sąd ustalił, co następuje:

U. K., urodzona (...), złożyła wniosek o emeryturę 11.01.2013 r. We wniosku wskazała (część II pkt 2), że jest członkiem funduszu emerytalnego i wносиła o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa (część II pkt 3, (...) w kratce TAK), zgłosiła też wniosek o ustalenie kapitału początkowego (część II pkt 4) i wnioskuje o ustalenie podstawy wymiaru emerytury na podstawie przedłożonych dokumentów w najkorzystniejszym wariantcie (część II pkt 5). Do wniosku dołączyła świadectwa pracy, zaświadczenia i inne dokumenty, w tym pismo (...) Otwartego Funduszu Emerytalnego z 6.07.1999 r. skierowane do niej, powiadamiające, że została członkiem tego funduszu nr rachunku (...) (k.14 akt rentowych). Z pisma tego wynika też, że wyciągi o stanie środków na rachunku przesyłane będą w okresach rocznych, a także na jej żądanie. W trakcie wyjaśnień na rozprawie twierdziła, że nie знаła wysokości gromadzonych w OFE środków.

Decyzją z 29.01.2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. przyznał U. K., emeryturę poczynając od 1.01.2013 roku (znak: (...)), to jest od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

W decyzji obliczono wysokość emerytury zgodnie z art. 53 oraz art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, a następnie zgodnie z art. 183 tej ustawy, wobec osiągnięcia przez U. K. wieku emerytalnego w 2012 r., ustalono wysokość emerytury od 1.01.2013 r. na podstawie art. 183, to jest 35 % emerytury obliczonej na podstawie art. 53 ustawy emerytalnej i 65 % emerytury na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej. Wyliczona emerytura brutto wynosiła(...)zł.

U. K. nie kwestionowała tej decyzji. W aktach rentowych brak jakichkolwiek wniosków czy pism U. K., w których domagałaby się wyjaśnienia jej sytuacji prawnej w związku z jej członkostwem w otwartym funduszu emerytalnym.

W dniu 22.11.2021 r. U. K. złożyła wniosek o ponowne obliczenie świadczenia emerytalno-rentowego, wskazując jako sposób ponownego obliczenia świadczenia: „zwaloryzowanie kapitału początkowego wraz z kwotą środków zewidencjonowanych na subkoncie w OFE (nr rachunku członka (...))”.

Na rozprawie 15.02.2022 r. U. K. zaprzeczyła, by wnioskuje o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. Na dowód tego okazała kopię wniosku, który złożyła w ZUS 11.01.2013 r., opatrzonego prezentatą zakładu z datą, jak w aktach rentowych, wypełnioną komputerowo, gdzie w części II pkt 3 brak znaku „X” w żadnej kratce. Po okazaniu jej wniosku znajdującego się w aktach rentowych, wnioskodawczyni podniosła, że ona tego pola nie wypełniała, nie wyraziła zgody na przekazanie zgromadzonych środków na dochody budżetu państwa.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawczyni nie jest zasadne.

W niniejszej sprawie nie ma podstaw do uwzględnienia wniosku U. K.. Jak wskazano w ustaleniach, w dacie przyznania wnioskodawczyni prawa do emerytury powszechnej, nie przyznano jej prawa do emerytury kapitałowej. Było to wynikiem jej dyspozycji zawartej we wniosku o emeryturę, by środki zgromadzone na rachunku OFE zostały przekazane na dochody budżetu państwa.

Spór obecnie sprowadza się do tego, czy wnioskodawczyni wyraziła taką zgodę. Na rozprawie stanowczo zaprzeczyła temu, okazując na poparcie swego stanowiska kopię wniosku złożonego 11.01.2013 r. w Inspektoracie ZUS w E.. We wniosku tym w części II pkt 2 wskazała, że jest członkiem funduszu emerytalnego, ale w pkt 3 brak znaku „X” w kratce

„TAK”, jak też w kratce ”NIE” na pytanie czy wnosi o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

W ocenie Sądu, rozbieżności w dokumentach nie przesądzają, że w chwili składania wniosku o emeryturę odwołująca nie zajęła w tej kwestii stanowiska (pouczona o skutkach decyzji), zwłaszcza, że wnosiła, by na podstawie przedłożonych dokumentów wybrany został najkorzystniejszy wariant obliczenia wysokości emerytury. Nie jest jednak rolą Sądu w niniejszej sprawie ustalanie czy wniosek o emeryturę złożony w 2013 r., w wersji jak w aktach rentowych, jest zgodny z ówczesną wolą wnioskodawczyni. Była ona świadoma, że jest członkiem OFE. Była informowana o wysokości środków zgromadzonych na rachunku (zgodnie z pismem k. 14 akt rentowych). Otrzymała decyzję przyznającą w 2013 r. prawo do emerytury powszechnej i do listopada 2021 roku nie kwestionowała ani tej decyzji, ani faktu, że nie przyznano jej prawa do emerytury kapitałowej.

Wniosek U. K. z 22.11.2021 r. podlegał rozpoznaniu przez organ rentowy w trybie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 16.11.2016 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2017 r. poz. 38), zgodnie z którym, osobom, którym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy ustalono prawo do okresowej emerytury kapitałowej na okres do dnia poprzedzającego osiągnięcie wieku emerytalnego, emerytura z Funduszu podlega ponownemu obliczeniu na zasadach określonych w art. 26c ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1 (to jest ustawy o emeryturach i rentach z FUS), na wniosek zgłoszony po osiągnięciu wieku 65 lat, a do dnia poprzedzającego dzień osiągnięcia wieku emerytalnego, do którego została im przyznana okresowa emerytura kapitałowa, o ile pobierały okresową emeryturę kapitałową do dnia poprzedzającego dzień zgłoszenia tego wniosku, przy czym do ponownego obliczenia emerytury z Funduszu przyjmuje się średnie dalsze trwanie życia ustalone dla wieku osiągniętego w dniu zgłoszenia wniosku, według tablicy trwania życia obowiązującej w tym dniu. Emerytura z Funduszu w przeliczonej wysokości przysługuje od miesiąca zgłoszenia wniosku, nie wcześniej niż od dnia osiągnięcia wieku 65 lat.

W myśl art. 5 ustawy z dnia 21.11.2008 r. o emeryturach kapitałowych (t. j. Dz.U. z 2081 r. poz. 926), emerytury kapitałowe przysługują osobom mającym ustalone prawo do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Art. 7 ustawy o emeryturach kapitałowych stanowi, że ze środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, zwanym dalej „subkontem”, przysługuje okresowa emerytura kapitałowa. Okresowa emerytura kapitałowa przysługuje członkowi otwartego funduszu emerytalnego do ukończenia 65. roku życia i jest finansowana z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Członek otwartego funduszu emerytalnego nabywa prawo do okresowej emerytury kapitałowej, jeżeli ukończył 60 lat oraz kwota środków zewidencjonowanych na subkoncie, ustalona na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego zostanie przyznana emerytura, jest równa lub wyższa od dwudziestokrotności kwoty dodatku pielęgnacyjnego (art. 8 ust 1 i 2 ustawy o emeryturach kapitałowych).

Nie ulega wątpliwości, że wnioskodawczyni mogła ubiegać się o prawo do emerytury kapitałowej w dacie składania wniosku o emeryturę powszechną. Na podstawie akt rentowych Sąd nie jest w stanie rozstrzygnąć czy spełniała warunki do przyznania emerytury kapitałowej, zwłaszcza czy kwota środków zewidencjonowanych na subkoncie była równa lub wyższa od dwudziestokrotności kwoty dodatku pielęgnacyjnego (warunek z art. 8 ust. 2 ustawy o emeryturach kapitałowych).

W związku z zawartym we wniosku o emeryturę wnioskiem o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa, wnioskodawczyni została przyznana emerytura na podstawie art. 183 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r., poz. 291 ze zm.), zgodnie z którym emerytura przyznana na wniosek osoby ubezpieczonej urodzonej po dniu 31 grudnia 1948 r., z wyjątkiem ubezpieczonych, którzy pobrali emeryturę na podstawie przepisów art. 46 lub 50, o ile osoba ta nie była członkiem otwartego funduszu emerytalnego albo złożyła wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa, która osiągnęła wiek uprawniający do emerytury w roku kalendarzowym 2012 (tak jak U. K.), wynosi 35% emerytury obliczonej na podstawie art. 53 oraz

65% emerytury obliczonej na podstawie art. 26. Z analizy decyzji przyznającej wnioskodawczyni prawo do emerytury w roku 2013 wynika, że emerytura obliczona w myśl art. 183 ustawy o emeryturach i rentach z FUS była wyższa niż emerytura obliczona według nowych zasad zgodnie z art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Reasumując, zaskarżona decyzja jest prawidłowa. Środki zgromadzone przez odwołującą na rachunku w Otwartym Funduszu Emerytalnym zostały przekazane na dochody budżetu państwa, a okresowa emerytura kapitałowa przysługuje ze środków zaewidencjonowanych na subkoncie. Tak więc brak było podstaw do przyznania okresowej emerytury kapitałowej, a w konsekwencji do ustalania emerytury w wysokości docelowej z uwzględnieniem emerytury kapitałowej. Zgromadzone dokumenty nie dają podstaw do weryfikacji decyzji przyznającej emeryturę w 2013 r.

Mając powyższe na uwadze, Sąd w oparciu o przepis art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł, jak w sentencji wyroku.